

NOTATKA ZE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO W Poznaniu
Konsultacje społeczne projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.
Wielkopolska 2030
Poznań, 11 października 2019 r.

11 października 2019 rok w Poznaniu, w Sali Sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego odbyło się ostatnie spotkanie konsultacyjne dotyczące projektu Strategii Wielkopolska 2030, ze szczególnym uwzględnieniem potencjałów i problemów rozwojowych na obszarze Wielkopolski Centralnej, obejmującej miasto Poznań oraz powiaty: wągrowiecki, obornicki, szamotulski, międzychodzki, nowotomyski, poznański, śremski, średzki oraz wrzesiński.

Informacja o formach realizacji konsultacji społecznych rozpowszechniona była przy użyciu szeregu instrumentów komunikacji. Dla poinformowania jak największej liczby zainteresowanych podmiotów z obszaru wschodniej Wielkopolski zastosowano:

- indywidualne zaproszenia przekazane pocztą tradycyjną lub elektroniczną do przedstawicieli jednostek administracji publicznej, a także organizacji pozarządowych, szkół wyższych, instytucji otoczenia biznesu
- informacje na stronach www.umww.pl/strategia-rozwoju, www.wrpo.wielkopolskie.pl, naszemiasto.pl, www.wielkopolskiewici.pl, www.wielkopolskaes.pl, www.wup.poznan.pl, www.iw.org.pl
- ogłoszenia w prasie o zasięgu co najmniej regionalnym („Gazeta Wyborcza”, „Głos Wielkopolski”, „Magazyn Nasz Region”)
- zapowiedzi o konferencji w Melo Radio Poznań
- spoty informacyjne prezentowane w telewizji ASTA, WTK.

Uczestnikom spotkania konsultacyjnego rozdano pendrive’y z projektem Strategii Wielkopolska 2030 oraz pogłębioną diagnozą sytuacji społeczno-gospodarczej województwa.

Spotkanie przebiegło wg harmonogramu:

9:30 – 10:00	Rejestracja uczestników / kawa powitalna
	BLOK I
10:00 – 10:20	Powitanie gości i słowo wstępne Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego
10:20 – 10:40	Wystąpienie eksperta dr hab. Wojciech Dziemianowicz – prof. Uniwersytetu Warszawskiego
10:40 – 11:00	Wprowadzenie do założeń Strategii Grzegorz Potrzebowski – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW
11:00 – 11:30	Kluczowe kierunki rozwoju Wielkopolski do 2030 roku Michał Kurzawski – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej UMWW
11:30 – 11:50	Poznański Obszar Metropolitalny – wyzwania i kierunki rozwoju prof. dr hab. Tomasz Kaczmarek, Uniwersytet Adama Mickiewicza
	BLOK II
11:50 – 13:20	Dyskusja
13:20 – 13:30	Podsumowanie i zamknięcie konferencji
13:30 – 14:00	Lunch

- BLOK I -

Spotkanie otworzył Pan **Marek Woźniak**, Marszałek Województwa Wielkopolskiego. Marszałek omówił wyzwania rozwojowe: wzrost innowacyjności, zmiany klimatu i dobrą jakość życia Wielkopolan, rewolucję przemysłową 4.0 powiązaną z robotyzacją i informatyzacją. Podkreślił rolę w tym procesie B+R oraz podmiotów gospodarczych z regionu. Równie istotne są aspekty związane ze zmianami klimatu. Komisja Europejska dąży do wprowadzenia prawa regulującego te kwestie. Redukcja emisji powinna do 2030 roku osiągnąć 55%, z kolei do roku 2050 emisja ma zostać ograniczona do zera. Prawdopodobnie produkty wytwarzane przy pomocy energii emisyjnej nie będą mogły być sprzedawane na europejskim rynku. Wyzwaniem jest kwestia malejących zasobów wody. W przypadku Wielkopolski mówi się nie tyle o pustynnieniu, ile braku wody. Należy upowszechnić małą retencję. Marszałek podkreślił, że w ramach konsultacji społecznych odbyła się seria spotkań, na których padało wiele postulatów, konkretnych projektów, które zostaną odzwierciedlone m.in. w dokumentach wykonawczych. Oczekiwania finansowe są ogromne, co oznacza, że mamy ambitne społeczeństwo, które chciałoby mieć dobre otoczenie i dobrą jakość życia.

Pan **Wojciech Dziemianowicz**, Profesor Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawił przebieg prac i wnioski płynące z ewaluacji Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Podkreślił, że od wielu lat polityka regionalna i krajowa podporządkowana jest budżetowi europejskiemu. Profesor zaznaczył, że brak jasności co do wysokości dostępnych środków unijnych jest dobrym czasem w programowaniu Strategii. Brak wiedzy na temat wysokości środków powoduje, że można porozmawiać i zaplanować co należy zrobić (a nie tylko co można zrobić), aby poprawić sytuację w województwie. Wielkopolska jest w dobrej sytuacji posiadając wiele potencjałów wewnętrznych, które mogą nadawać dynamikę rozwojowi regionu. Profesor podkreślił, że monitoring i chęć rzetelnego podejścia do realizacji Strategii ma przede wszystkim służyć uczeniu się organizacji.

Pan **Grzegorz Potrzebowski**, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego przedstawił dotychczasowe osiągnięcia związane z pracami nad przygotowaniem projektu Strategii. Dodatkowo omówione zostały wyniki przeprowadzonych badań ankietowych poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego gmin i powiatów w Wielkopolsce oraz potrzeb rozwojowych ludzi młodych. Dyrektor wyjaśnił, że w ramach prac nad projektem Strategii prowadzony był również nabór wniosków na projekty strategiczne, które zostały ujęte w treści tego dokumentu w formie pakietów działań.

Pan **Michał Kurzawski**, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego, przedstawił strukturę projektu Strategii, wyzwania, a także ich powiązania z celami oraz wizją województwa, modelem rozwoju. Omówiono także cele strategiczne, operacyjne oraz kluczowe kierunki interwencji wraz z pakietami działań. Dyrektor przedstawił przykładowe projekty i kluczowe kierunki działań dedykowane bezpośrednio dla Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego, Gnieźnieńskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz subregionu poznańskiego. Ponadto podkreślił, że szerszy zakres interwencji wykazany zostanie w poszczególnych dokumentach implementacyjnych i operacyjnych do Strategii.

Pan **Tomasz Kaczmarek**, Profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, omówił relacje pomiędzy regionem a Poznańskim Obszarem Metropolitalnym. Przedstawił wyzwania globalne i metropolitalne, lokalizację Metropolii Poznańskiej w rankingu *Global World Cities*. Wśród problemów które dotyczą obszary metropolitalne znalazły się: suburbanizacja, deficyt terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych w obrębie granic miasta, konkurencyjność strefy podmiejskiej, emigracja z miasta, kongestia transportowa. Profesor omówił również najważniejsze działania, które wpłynęły na rozwój Aglomeracji Poznańskiej, m.in. rozwój Kolei Metropolitalnej.

- BLOK II -

Członek Prezydium **Wielkopolskiej Rady Trzydziestu** (WR 30) podkreślił kluczową rolę gospodarki 4.0. dla rozwoju Wielkopolski. Podnoszenie innowacyjności przez wielkopolskie przedsiębiorstwa spotyka się obecnie z dużym oporem i brakiem większego zainteresowania tym zagadnieniem. Przedstawiciel WR 30 zaznaczył konieczność podjęcia działań związanych z podnoszeniem świadomości w przedmiotowym zakresie, np. przez organizację szkoleń dla właścicieli i prezesów małych i średnich przedsiębiorstw w Poznaniu, stolicach subregionów i stolicach ważniejszych gospodarczo powiatów na terenie Wielkopolski, ukierunkowanych na rozwój umiejętności oraz wiedzy niezbędnej do wkroczenia w rewolucję przemysłową 4.0. Rozwój gospodarczy województwa powinien być związany także ze wzrostem internacjonalizacji przedsiębiorstw. Województwo powinno wspierać przedsiębiorstwa w tym zakresie przez tworzenie strategii eksportowych, skupiających się na najbardziej perspektywicznych rynkach (zarówno nowych jak i obecnych), wyodrębnionych pod względem wielkości, odległości, różnic kulturowych czy dostępności formalno-prawnej. Strategia eksportowa ukierunkowałaby podejmowane dziś chaotycznie działania z poszukiwaniem zagranicznych rynków zbytu („firmy nie wiedzą, czy bardziej opłacałoby się poszukiwanie kontrahentów np. w Chinach czy Paragwaju”). Należy pobudzać i wspierać działalność eksportową wielkopolskich przedsiębiorców.

Przedstawiciel **Wielkopolskiej Agencji Nauki i Rozwoju** nawiązał do kwestii związanych z innowacyjnością i przedsiębiorczością oraz małego zainteresowania młodych osób rozpoczęciem działalności gospodarczej. Kluczowe jest podejmowanie działań związanych z rozwojem postaw i umiejętności przedsiębiorczych już na wczesnych etapach edukacji.

Przedstawicielka **Politechniki Poznańskiej** zaproponowała, aby w ramach 1. celu strategicznego w większym zakresie podkreślić inteligentne specjalizacje oraz poszerzyć ich zakres („obecne są zbyt wąskie”). W nawiązaniu do 2. celu strategicznego zasugerowała uwypuklenie działań w obszarach związanych z opieką nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, rozwojem rehabilitacji oraz opieką psychiatryczną. Odnosząc się do 3. celu strategicznego postulowała o dodanie działań związanych z rozwojem lotniska w Kąkolewie, na obszarze którego Politechnika Poznańska planuje wiele prac badawczych.

Pani **Anna Jung**, Wicestarosta Powiatu Gnieźnieńskiego, zwróciła uwagę aby zajęcia z przedsiębiorczości prowadzić na każdym etapie edukacji. Podkreśliła brak zapisów związanych z działaniami edukacyjnymi w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wzrost liczby wypadków drogowych w Wielkopolsce jest zauważalny, w związku z powyższym większy nacisk powinien zostać położony na projekty miękkie w tym zakresie. Starosta zwróciła również uwagę na problemy w obszarze służby zdrowia i potrzebę zastosowania nowych rozwiązań, np. rozwój w tym sektorze inicjatyw klastrowych (klastry szpitali). Głos Starosty poparła Przedstawicielka **Izby Turystyki**, która zwróciła jednocześnie uwagę na problem rowerów elektrycznych i innych pojazdów dopuszczonych do ruchu po ścieżkach rowerowych.

Przedstawiciel **Stowarzyszenia Wielkopolski Dom Pasywny** podniósł kwestię zmian klimatycznych - zaproponował dwa kierunki walki ze zmianami klimatycznymi: rozwój OZE oraz stawianie na poprawę efektywności energetycznej, w tym w budownictwie. Podkreślił, że w projekcie Strategii nie poruszono kwestii związanych z rozwojem budownictwa zeroenergetycznego, co w połączeniu z komputeryzacją i robotyką stanowi dobry kierunek rozwoju.

Przedstawiciel **Urzędu Miasta Poznań** zaznaczył, że w Strategii jest zbyt mało działań związanych z wyposażeniem szpitali i placówek zdrowotnych. Brakuje także działań modernizacyjnych w placówkach oświatowych, które zakładałyby dostosowanie budynków do standardów dostępności np. dla osób z niepełnosprawnościami. Takie działanie miałyby być realizowane nie tylko w zabytkowych szkołach. W

odniesieniu do obszaru kultury podkreślił konieczność dodania zapisu mówiącego o infrastrukturze kultury - rozbudowa i budowa nowych obiektów kulturalnych. Inny przedstawiciel Urzędu Miasta Poznania zaznaczył, że należy zapewnić lepszą promocję walorów Wielkopolski. Podkreślił ważną rolę zapisów dotyczących biznesu i nauki, przy czym w Wielkopolsce i w Poznaniu zdecydowanie brakuje inkubatorów przedsiębiorczości dla studentów, młodzieży. Nowa rewolucja gospodarcza i idąca za nią automatyzacja będzie implikowała wiele wyzwań dla regionu m.in. ryzyko zwolnień oraz migrację ludności.

Przedstawicielka **Wielkopolskiej Sieci LGD** zwróciła uwagę na brak zapisu w projekcie Strategii dotyczącego Lokalnych Grup Działania (LGD) i Instrumentu Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność (RLKS). Rola RLKS powinna zostać uwzględniona w działaniach na rzecz wykluczenia cyfrowego i podnoszenia kompetencji mieszkańców obszarów wiejskich.

Przedstawicielka **Wielkopolskiego Centrum Medycyny Pracy** poruszyła temat braku specjalistów medycznych. Podkreśliła, że obecnie lekarze medycyny pracy są kształceni tak, aby móc indywidualnie orzec o zdolności lub jej braku do pracy bez angażowania innych specjalistów w tym zakresie. Zwróciła także uwagę na brak odpowiednich badań dla osób po wypadkach.

Pan **Łukasz Mikuła**, Radny Miasta Poznania poprosił o wyjaśnienie zapisów w projekcie Strategii związanych z budową dodatkowego korytarza transportowego oraz modernizacji ulicy Obornickiej w Poznaniu.

W odpowiedzi **Marszałek** Woźniak omówił kwestię wsparcia w zakresie ekspansji zagranicznej. Stwierdził, że historia działań na rynkach światowych wpisuje się w historię tych rynków. Weryfikacja stabilnych rynków w połączeniu z chętnymi podmiotami może dać dobre efekty, które będą wspierane przez Samorząd. Marszałek zauważa duże potrzeby związane z inicjowaniem postaw przedsiębiorczych, które w porozumieniu ze stowarzyszeniami mogłyby zostać rozwinięte. Edukacja młodych ludzi w zakresie przedsiębiorczości wymaga poprawy, lecz nie jest to postulat skierowany jedynie do samorządu. Należy pamiętać o osobach tworzących programy nauczania. Odnosząc się do kwestii rozwoju inteligentnych specjalizacji, podkreślił że będą one weryfikowane i konsultowane tak, aby zostały oparte o istniejące w regionie potencjały. W kwestii bezpieczeństwa drogowego Marszałek przyznał rację co do konieczności podjęcia działań uświadamiających, ale przez wszystkich, w tym przez rodziców. W przypadku zgłaszanych problemów w obszarze służby zdrowia wyjaśnił, że zapisy w Strategii nie przełożą się bezpośrednio na możliwość otrzymania wsparcia finansowego, gdyż w kolejnej perspektywie realizacja tego typu inwestycji będzie coraz trudniejsza. Na zakończenie Marszałek odniósł się do kwestii zrównoważonego rozwoju, który należy rozumieć jako dążenie do pewnego określonego stopnia rozwoju chociażby usług publicznych. Nawiązując do działań w zakresie efektywności energetycznej podkreślił, że wciąż nie ustalono koncepcji miksu energetycznego dla Polski oraz działań podjętych w obszarze ograniczania emisji. Modernizacja jest elementem działań w ramach OZE i oszczędności energii w przemyśle. Istotne są także prosumenckie metody wytwarzania energii, co może być odpowiedzią na zielone wyzwania. Kwestia ZIT jest całkowicie otwarta, ale dotychczasowe doświadczenia pokazują, że być może nie należy powielać obecnego modelu w identycznej formie.

Profesor **Kaczmarek** wyjaśnił kwestie związane z obszarem metropolitalnym, współpracy nauki z gospodarką oraz rynkiem pracy przybliżając problemy, z którymi zmagają się samorządy w tych zakresach. Na koniec Profesor zauważył, że Wielkopolska nie jest tylko elementem absorbującym inwestycje, ale także ma aspiracje globalne. Podkreślił, iż należy zdecydowanie wspierać innowacje gospodarcze.

Profesor **Dziemianowicz** zaznaczył, że istnieje potrzeba rozszerzania inteligentnych specjalizacji. Przedsiębiorcy wspólnie z przedstawicielami nauki powinni być zachęceni do przekonywania Samorządu Województwa do wpisania nowych inteligentnych specjalizacji. Należy również uwzględnić działania na poziomie centralnym – pewne plany dotyczące scentralizowania inteligentnych specjalizacji. Kolejną istotną kwestią jest problem z systemowym podejściem do innowacyjności. Myśląc o wspieraniu inteligentnych specjalizacji należy poddać się pewnej konkurencji, również zewnętrznej. Należy więc pomyśleć o kształceniu postaw przedsiębiorczych czy proinnowacyjnych. Mieszkańcy jako konsumenci muszą także przekonywać przedsiębiorców, że opłaca im się konkurować jakościowo. Podkreślił także, że strategię jako dokument powinno czytać się w sposób życzliwy. Sam dokument stara się zostawić wszystkie opcje otwarte, aby mieszkańcy mogli jak najbardziej skorzystać. Ogólniejszy zapis, pojemniejszy, z punktu widzenia realizacyjnego jest zdecydowanie lepszy.

Dyrektor **Potrzebowski** odniósł się do zapisów o bezpieczeństwie drogowym. Przedstawił także koncepcję, która towarzyszyła pracom nad projektem Strategii polegającej na szerokim stosowaniu zapisów, aby były one jak najbardziej pojemne.

Dyrektor **Kurzawski** w swojej wypowiedzi nawiązał do braku odpowiedniego poziomu innowacji. Podkreślił, że w Wielkopolsce pomimo silnego sektora MŚP, ważnej roli akademickiej oraz dysponowania różnorodnymi środkami musimy wypracować skuteczny system wspierania i rozwoju innowacyjności. Przypomniał, że Lokalne Grupy Działania znalazły swoje miejsce w projekcie Strategii, ale być może pewne zapisy powinny zostać wzmocnione. Wskazał, że pomysł inwestycji związanej z lotniskiem w Kąkolewie może być zrealizowany z bieżących środków na innowacyjność.